

Związek Zawodowy
Celnicy PL

Nysa dnia, 19.03.2013r.

ZZ Celnicy PL - 33/13

Pani Maria Wójtowicz
Z-a Dyrektora Departamentu
Służby Celnej

Szanowna Pani Dyrektor.

W związku z otrzymanym pismem Departamentu Służby Celnej nr SC4/0311/7/2013/JBO/RD9 z dnia 15.02.2013 r. za którym został przesłany do zaopiniowania projekt *rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy celnych z dnia 11 lutego 2013 r.* informuję że, Związek Zawodowy Celnicy PL

negatywnie ocenia przedmiotowy projekt, wprowadza zmiany i uzasadnia jak niżej.

Stosunek służbowy funkcjonariusza Służby Celnej nie jest stosunkiem pracy regulowanym przez prawo pracy, lecz ma charakter stosunku administracyjnoprawnego. Różni się od stosunku pracy specyficznymi warunkami zatrudnienia, w szczególności charakteryzuje go dyspozycyjność i podległość, z którą związany jest czas służby, uregulowany w odmienny sposób od ogólnie obowiązujących zasad. Ze względu na charakter tego stosunku, czas służby w tym rozkład czasu służby zostały uregulowane w sposób odmienny od ogólnie obowiązujących zasad m.in. w zakresie ustalania indywidualnego czasu służby oraz rozliczania i ewidencjonowania czasu służby w przypadku podróży służbowych odbywanych przez funkcjonariuszy Służby Celnej. Indywidualizowany rozkład czasu służby nie może naruszać jednak norm ochronnych czasu służby właściwych dla danego systemu służby czyli np. dla systemu zmianowego. Rozkład taki nie może również naruszać gwarantowanego minimum nieprzerwanego odpoczynku.

W opinii naszego Związku, Ustawodawca tworząc zmiany w przedmiotowym projekcie zignorował potrzeby ludzkie. W tym rozwiązaniu chodzi jedynie o to, aby zgadzała się liczba

godzin przepracowanych w danym okresie rozliczeniowym, nie ważne jakim kosztem, sytuacją rodzinną, mieszkaniową funkcjonariusza czy jego prawem do należnego wypoczynku.

Wiele naszych obowiązków ma wpływ na dochody budżetu Państwa jak i Unii Europejskiej wykonywanych jest w ciężkich warunkach, porze zmianowej, zmiennych i trudnych warunkach atmosferycznych, w narażeniu na czynniki rakotwórcze co bardzo niekorzystnie wpływa na nasze zdrowie. Przemęczony i sfrustrowany funkcjonariusz nie wykona ich należycie z pełnym zaangażowaniem i oddaniem.

Mając powyższe na uwadze proponujemy następujące zapisy zmian :

1.

W §2:

Proponowana zmiana z projektu

3a. Rozkład czasu służby może przewidywać różne godziny rozpoczynania zakończenia służby w dniach, które zgodnie z rozkładem czasu służby są dla funkcjonariuszy dniami służby

Proponowane brzmienie przez ZZ:

3a. Rozkład czasu służby może przewidywać różne godziny rozpoczynania zakończenia służby w dniach, które zgodnie z rozkładem czasu służby są dla funkcjonariuszy dniami służby z zastrzeżeniem

§3 ust. 1. W razie wystąpienia niemożliwych do przewidzenia okoliczności bezpośredni przełożony może zmienić godzinę rozpoczęcia i zakończenia służby wynikającą z harmonogramu. Każda zmiana wymaga akceptacji przez przełożonego nadzorującego daną komórkę organizacyjną.

Uzasadnienie:

Brzmienie przepisu musi jednoznacznie wskazywać, że chodzi o służby w ramach ustalonego planu. Nie może mieć miejsca dokonywanie przesunięć godzin rozpoczęcia i zakończenia służby z dnia na dzień na podstawie doraźnych potrzeb. Działania kontrolne podlegają planowaniu i przełożeni nie powinni mieć trudności z dostosowaniem grafików służb do planowanych działań. W sytuacjach nadzwyczajnych możliwa będzie zmiana godzin obowiązującego harmonogramu ale pod nadzorem przełożonych. Propozycja ma na celu zabezpieczenie przed nadużywaniem wyjątków, które w niektórych komórkach organizacyjnych stają się normą całkowicie dezorganizując czas wolny funkcjonariuszy.

2.

W § 3:

Proponowane brzmienie przez ZZ:

§ 3 Harmonogram służby oraz jego zmiany wymagają zatwierdzenia przez osobę nadzorującą pracę komórki organizacyjnej.

Uzasadnienie:

Jak wyżej

3.

W § 4.2:

Obecnie jest

§ 4.2. Funkcjonariusz, który pełni służbę w niedzielę, powinien korzystać co najmniej raz na trzy tygodnie z niedzieli wolnej od służby.

Proponowane brzmienie przez ZZ:

§ 4. 2. Funkcjonariusz, który pełni służbę w niedzielę, powinien korzystać co najmniej raz na trzy tygodnie z niedzieli wolnej od służby obejmującej godziny od 00 do 24.

Uzasadnienie:

Doprecyzowanie terminu.

4.

W § 6. 1 i 2, dodanie ust. 3 oraz § 6a:

Obecnie jest

§ 6. 1. W przypadku skierowania funkcjonariusza na szkolenie, gdy czas trwania szkolenia jest dłuższy niż ustalony dla funkcjonariusza w tym dniu czas pełnienia służby, czas uczestnictwa w szkoleniu wykraczający poza ustalony w tym dniu czas pełnienia służby stanowi przedłużony czas pełnienia służby tego funkcjonariusza. Przepisy § 12 i 13 stosuje się odpowiednio.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku skierowania funkcjonariusza na szkolenie w dniu wolnym od służby.

Proponowane brzmienie przez ZZ:

§ 6. 1. W przypadku skierowania funkcjonariusza na szkolenie lub delegację, gdy czas trwania szkolenia jest dłuższy niż ustalony dla funkcjonariusza w tym dniu czas pełnienia służby, czas uczestnictwa w szkoleniu wykraczający poza ustalony w tym dniu czas pełnienia służby

stanowi przedłużony czas pełnienia służby tego funkcjonariusza. Przepisy § 12 i 13 stosuje się odpowiednio.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku skierowania funkcjonariusza na szkolenie lub delegację w dniu wolnym od służby.

3. Czas dojazdu i powrotu z miejscowości stanowiącej cel delegacji oraz czas pobytu w tej miejscowości w zakresie przypadającym na godziny normalnego rozkładu czasu pracy podlegają wliczeniu do jego normy (nie mogą być od niej odliczone).

Uzasadnienie:

Dotychczasowe brzmienie przepisu nie reguluje sposobu rozliczania czasu delegacji w innych celach niż szkolenie. Ponadto w ust. 3 proponuje się doprecyzowanie sposobu rozliczania czasu dojazdu zgodnie z orzecznictwem sądu. Problematyka ta jest różnie interpretowana i różne jest stosowanie prawa. Wątpliwości te rozstrzygnął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 czerwca 2005 r., sygnatura akt II PK 265/2004 stwierdzając: „czas dojazdu i powrotu z miejscowości stanowiącej cel pracowniczej podróży służbowej oraz czas pobytu w tej miejscowości nie są pozostawianiem do dyspozycji pracodawcy w miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy (art. 128 § 1 kodeksu pracy.), lecz w zakresie przypadającym na godziny normalnego rozkładu czasu pracy podlegają wliczeniu do jego normy (nie mogą być od niej odliczone), natomiast w zakresie wykraczającym poza rozkładowy czas pracy mają w sferze regulacji czasu pracy i prawa do wynagrodzenia doniosłość o tyle, o ile uszczuplają limit gwarantowanego pracownikowi czasu odpoczynku”.

§ 6a za służbę w dniu wolnym do czasu służby zalicza się czas pełnienia służby nie krótszy niż 8 godzin

Uzasadnienie:

Brak regulacji w jaki sposób należy liczyć czas służby w dniu wolnym, zwłaszcza gdy zadania są wykonywane w czasie mniejszym niż w obowiązującym funkcjonariusza rozkładzie. Występują w Izbach różnice interpretacyjne. Mimo obowiązującego funkcjonariusza rozkładu 8 lub 12 godzinnego zdarza się wezwanie funkcjonariusza na mniej niż 8 godzin np. na szkolenie, działania kontrolne lub wykonanie innego zadania i liczony jest wówczas wyłącznie czas wykonania tego zadania np. 2 godziny.

5.

W § 7 oraz dodano ust. 2:

Obecnie jest

§ 7.Czas służby funkcjonariusza:

- 1) pełniącego służbę na stanowisku, na którym występują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych, określonych w przepisach odrębnych,
  - 2) kobiety w ciąży,
  - 3) opiekującego się dzieckiem do 4 lat, bez zgody funkcjonariusza.
  - 4) będącego jedynym opiekunem dziecka do 18 lat lub osoby wymagającej stałej opieki, bez zgody funkcjonariusza
- nie może przekraczać 8 godzin na dobę.

Proponowane brzmienie przez ZZ:

§ 7. 1.Czas służby funkcjonariusza pełniącego służbę na stanowisku, na którym występują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych, określonych w przepisach odrębnych nie może przekraczać 8 godzin na dobę.

2.Czas służby funkcjonariusza:

- 1) kobiety w ciąży,
- 2) opiekującego się dzieckiem do 4 lat, bez zgody funkcjonariusza.
- 3) będącego jedynym opiekunem dziecka do 18 lat lub osoby wymagającej stałej opieki, bez zgody funkcjonariusza nie może być inny, niż określony w §2 ust. 1

Uzasadnienie

Zagadnienie wymaga doprecyzowania w związku z proponowaną zmianą ustalania czasu służby oraz próbami wprowadzania dla osób opiekujących się dzieckiem systemu zmianowego obejmującego 8 godzin w niedziele i święta bez ich zgody. Inny sposób ustalania czasu służby osób wymienionych obecnie w § 7 pkt. 2 wynika z konieczności zapewnienia opieki nad dziećmi i jest dostosowany do np. funkcjonowania żłobków, przedszkoli i szkół. Należy jednoznacznie zabezpieczyć prawidłowe stosowanie tej normy przed próbami jej nadinterpretacji.

6.

W § 9. 2 oraz dodano § 9a:

Obecnie jest

§ 9. 2.Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w niekorzystnych warunkach atmosferycznych, bezpośredni przełożony funkcjonariusza może przedłużyć czas przerw:

Proponowane brzmienie przez ZZ:

§ 9. 2. Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w warunkach narażenia na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia, bezpośredni przełożony funkcjonariusza jest zobowiązany przedłużyć czas przerw:

§ 9a Dyrektor Izby ustala w formie decyzji wykaz stanowisk, na których przysługuje funkcjonariuszowi przedłużona przerwa oraz określa jej wymiar.

Uzasadnienie:

Dotychczasowe brzmienie przewiduje wydłużenie przerwy wyłącznie ze względu na szkodliwe warunki atmosferyczne pomijając inne czynniki szkodliwe dla zdrowia. Ponadto pomimo występowania na stanowiskach służby temperatury powyżej 40⁰C i poniżej 9⁰C (w pomieszczeniu) przepis ten nie był stosowany.

7.

W § 12 – dodano § 12a:

Proponowane brzmienie przez ZZ:

§ 12a Czas wolny lub uposażenie za przedłużony czas służby przypadający w godzinach nocnych oraz w niedziele i święta będące dniami ustawowo wolnymi od służby jest udzielany w wymiarze dwukrotnym obejmującym liczbę godzin przedłużonego czasu. Czas wolny za przedłużony czas służby przypadający w pozostałych godzinach jest udzielany w wymiarze półtorakrotnym obejmującym liczbę godzin przedłużonego czasu.

Uzasadnienie:

Propozycja dostosowuje rozliczanie nadgodzin w Służbie Celnej do standardów Unii Europejskiej. Obowiązujące aktualnie prawo dotyczące nadgodzin w Służbie Celnej jest niezgodne z art. 4 ust. 2 Europejskiej Karty Społecznej. Zdaniem Rzecznika „Niezależny Komitet Ekspertów, kontrolując obowiązujące w Polsce pragmatyki służbowe wskazał, że są one niezgodne w szczególności z art. 4 pkt 3 Europejskiej Karty Społecznej (Dz. U. z 1999 r. Nr 8, poz. 67) przez to, że godziny przepracowane nadliczbowo są kompensowane co do zasady czasem wolnym od pracy jedynie w wymiarze odpowiadającym czasowi przepracowanemu nadliczbowo. (...) Niezależny Komitet Ekspertów dopuszcza odstępianie od tego obowiązku jedynie w odniesieniu do "wysokich funkcjonariuszy państwowych", nie zaś wszystkich osób pełniących funkcje publiczne". RPO-543340-III/06/JP

Podsumowując należy zauważyć, że wszystkie zmiany dotyczące czasu pracy, to nic innego

Związek Zawodowy- Celnicy PL

Adres dla doręczeń: 48-300 Nysa ul. Otmuchowska 50
e-mail slawomir.siwy@celnicy.pl, tel: 668-438-041

jak przyjęcie na stałe rozwiązań antykryzysowych, służących uelastycznieniu czasu pracy, które przy okazji zlikwiduje nadgodziny i pozwoli Pracodawcy wykorzystywać w 200% funkcjonariuszy wzywając ich na służbę w nienormowanym trybie pracy i sprzątnąć pod dywan problemy tzw. braków kadrowych.

Mając na uwadze powyższe oraz oczekiwania funkcjonariuszy celnych Związek Zawodowy Celnicy PL wnosi o rozważenie i wprowadzenie w życie proponowanych przez nas zmian.

Do wiadomości:

1. Pan Jacek Cichocki - Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
2. Pan Jacek Kapica – Szef Służby Celnej

Za Zarząd ZZ Celnicy PL

Sławomir Siwy

/ - /

Przewodniczący

ZZ Celnicy PL